

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2025, NUMMER 72

Datum	27 mei 2025
Van	College B&W
Behandeld door	Susan Mellendijk & Pascal van Houten
E-mailadres	susan.mellendijk@utrecht.nl
Kenmerk	30331905
Beleidsveld	Mobiliteit

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2025 nummer 72 van Rik van der Graaf (ChristenUnie), Anne Sasbrink (Partij voor de Dieren) en Charlotte Passier (Volt) van 22 april 2025 over Deelauto's en spaarpalen.
De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Is het college nog steeds van mening dat deelmobiliteit een positieve bijdrage kan leveren aan het verminderen van uitstoot, ontmoeting tussen mensen en minder auto's op straat, en dus meer ruimte voor onder andere groen?

Antwoord 1

Ja, wij delen die mening.

Vraag 2

Klopt het dat deelmobiliteit op dit moment niet actief wordt gepromoot op het moment dat iemand een rijbewijs aanvraagt?

Antwoord 2

Ja, dat klopt.

Vraag 3

Zo nee, waarom is dit niet het geval?

Antwoord 3

Het stimuleren van het gebruik van deelmobiliteit bij het behalen van een rijbewijs is opgenomen in het [Plan van Aanpak Deelmobiliteit](#) onder de actie 'ontwikkelen probeeraanbod gekoppeld aan verandermomenten in het leven van bewoners'. We hebben ons eerder gericht op het meest kansrijke verandermoment. Ruim 40% van de Nederlandse verhuizers geeft aan dat reisgedrag door een verhuizing het afgelopen jaar is veranderd (KiM, 2017). Vanwege dit hoge percentage én het hoge aantal verhuizingen in- en naar Utrecht (+/- 28k p/j) heeft dit verandermoment onze prioriteit gekregen. Begin 2024 is er een communicatiecampagne ingericht waarbij we in 12 maanden +/- 9.000

huishoudens bereiken met een aanbod vanuit de deelmobiliteitsaanbieders in Utrecht. Daarnaast hebben we ons gericht op de 'nieuwe bewoners van de stad' door tijdens de UIT-week via een spelelement informatie te verstrekken over deelmobiliteit in de stad. Beide acties continueren we in 2025.

Vraag 4

We begrepen dat het college het een en ander gaat onderzoeken voor wat betreft het promoten van deelmobiliteit rondom rijbewijsaanvragen. Hoe staat het met dit onderzoek en kan het college het proces en het onderzoek toelichten? Wanneer acht het college de uitkomsten van dit onderzoek kansrijk? Wat wordt daarin precies meegewogen?

Antwoord 4

Het onderzoek naar het stimuleren van het gebruik van deelmobiliteit bij het aanvragen en verstrekken van een rijbewijs loopt. Er zijn een aantal mogelijkheden verkend en uitgesloten. Het balieproces rondom rijbewijsaanvragen is niet geschikt voor het stimuleren van het gebruik van deelmobiliteit vanwege de kerntaak van identiteitsvaststelling. Activiteiten naast de aanvraag en uitgifte van het rijbewijs kosten extra tijd én er is inhoudelijke basiskennis nodig van deelmobiliteit. Het stimuleren van deelmobiliteit i.c.m. het primaire proces van aanvraag en uitgifte is daarom onwenselijk. Het stimuleren van het gebruik van deelmobiliteit per post naar aanvragers van een rijbewijs is een wijze van stimulering die we nader onderzoeken en kansrijk achten.

Vraag 5

Kan het college ons in Q3 informeren over de specifieke aanpak met betrekking tot de promotie van deelmobiliteit bij het aanvragen van een rijbewijs wordt?

Antwoord 5

In Q3 geven we een update over de kansrijkheid van het stimuleren van het gebruik van deelmobiliteit via post bij het aanvragen of verlengen van het rijbewijs.

Vraag 6

Klopt het dat er vanuit de gemeente Utrecht verkeerde parkeervergunningen zijn verleend? Bijvoorbeeld een vergunning voor autodelen in betaald parkeren gebied, terwijl diegene niet in betaald parkeren gebied woonde.

Antwoord 6

De criteria voor het verkrijgen van een deelautovergunning zijn duidelijk: beide deelnemers moeten woonachtig zijn in een gebied met betaald parkeren. Indien dit niet het geval is, kan de deelnemer die wél binnen het gebied woont in aanmerking komen voor een reguliere bewonersvergunning. Aanvragers worden hier in de reguliere werkwijze ook op gewezen.

Zover ons bekend is er 1 geval bekend waarbij een parkeervergunning is afgegeven buiten het betaald parkeren gebied. De betreffende straat loopt door in het betaald parkeren gebied waardoor de vergissing is gemaakt. De fout is in een nacontrole geconstateerd en de parkeervergunning is uiteindelijk beëindigd. De andere deelnemer die wel in betaald parkeren gebied woont heeft de mogelijkheid om een bewonersvergunning aan te vragen of samen met een andere deelnemer een nieuwe aanvraag deelautovergunning te doen.

Vraag 7

Kan het college een inschatting maken hoeveel middelen de gemeente hierdoor is misgelopen?

Antwoord 7

De gemeente is geen inkomsten misgelopen. De vergunning is tijdig beëindigd en eventuele alternatieve vergunningsmogelijkheden blijven beschikbaar voor de betrokken aanvragers.

Vraag 8

Wat doet de gemeente om dit soort fouten in de toekomst te voorkomen?

Antwoord 8

Vergunningverleners worden actief getraind in het correct toepassen van de toetsingscriteria, onder andere voor deelautovergunningen. Ook vinden er regelmatig nacontroles plaats om eventuele onvolkomenheden te signaleren en waar nodig te corrigeren.

Vraag 9.

Is het college het met ons eens dat het, naast het bestraffen middels bijvoorbeeld boetes, helpend kan zijn om mensen positief te stimuleren goed gedrag te vertonen?

Antwoord 9

Ja, we zijn het eens dat positief gedrag stimuleren helpend kan zijn om goed gedrag te vertonen. Het belonen van veilig gedrag met bijvoorbeeld de inzet van een spaarpaal kan in sommige gevallen een positief effect hebben op het verkeersgedrag.

Vraag 10

Is het college het met ons eens dat de Safety Safe spaarpaal een mooi instrument is om op een positieve manier bij te dragen aan wijken en buurten? Waarom wel of niet?

Antwoord 10

Wij begrijpen dat burgers enthousiast zijn over het inzetten van een spaarpaal. Dit omdat ze het gevoel hebben dat er iets gedaan wordt om de snelheid te verminderen en een spaarpaal op korte termijn inzetbaar is. Een infrastructurele aanpassing heeft een veel langere doorlooptijd en vergt meer budget. Ook zijn we als gemeente positief over gedragsbeïnvloedingsmaatregelen, waarbij we verkeersdeelnemers stimuleren om verkeersveilig aan het verkeer deel te nemen.

Zo is de gemeente in het bezit van 12 snelheidsdisplays op straat (zogenoemde smiley-displays). Deze snelheidsdisplays laten zien hoeveel kilometer per uur gereden wordt en helpen automobilisten zich veilig en verantwoord te gedragen. De gemeente zet deze snelheidsdisplays in voor een periode van 6 weken. We kunnen de snelheidsdisplays op meerdere locaties inzetten en vaker laten terugkomen op een locatie.

Op dit moment zijn er geen gegevens over het effect van de inzet van een spaarpaal. Uit studies die zijn gedaan met snelheidsdisplays zien we dat de snelheden lager zijn gedurende inzet, maar na afloop van de inzet weer stijgen naar het oude niveau. Dit laat zien dat smiley-displays een tijdelijk effect hebben. Dit zal vermoedelijk ook gelden voor de spaarpaal. De provincie zet de spaarpaal eenmalig op een locatie in. We vinden het daarmee een weinig kosteneffectieve maatregel. De effecten zijn immers tijdelijk, maar de kosten zijn relatief hoog. Dit betreft uitvoeringskosten en het spaardoel en bedrag waarvoor gespaard kan worden.

Daarnaast kent de gemeente Utrecht een Initiatievenfonds dat als doel heeft om bewoners/organisaties die een goed idee hebben voor de verbetering van de leefomgeving te steunen, met als tegenprestatie eigen inzet van de aanvrager(s). We willen wijken of buurten ook op eigen initiatief steunen wanneer dit nodig is. Dit moet niet afhangen van de inzet van een spaarpaal.

Vraag 11

De spaarpaal zou rouleren tussen Utrechtse gemeenten. Is dit nog steeds het geval?

Antwoord 11

De spaarpaal rouleert tussen verschillende Utrechtse gemeenten. Er is één spaarpaal in de provincie Utrecht die wordt ingezet in de gemeenten. De inzet gebeurt op basis van beschikbaarheid. De inzetperiode voor een spaarpaal is tussen de 6 en 8 weken.

Vraag 12

Staat de gemeente Utrecht ook op de lijst om de spaarpaal een tijd te benutten? Waarom wel of niet?

Antwoord 12

De gemeente Utrecht staat niet op de lijst voor aanvragen van een spaarpaal. Zie beantwoording vraag 10.

Vraag 13

En als de gemeente Utrecht op die lijst staat, is er al zicht op wanneer de gemeente Utrecht ongeveer aan de beurt zou zijn hiervoor?

Antwoord 13

Op dit moment staat de spaarpaal in een andere gemeente tot 19 juni. De provincie heeft daarna nog geen nieuwe locatie bepaald. Enkele gemeenten in de provincie Utrecht zijn bezig met een aanvraag voor een spaarpaal. De provincie plant de inzet van een spaarpaal op basis van volgorde van ontvangen aanvragen.

Vraag 14

Heeft het college in dat geval ook al nagedacht over passende locaties hiervoor?

Antwoord 14

Nee, de gemeente Utrecht heeft niet nagedacht over specifieke locaties voor de inzet van een spaarpaal. Zie beantwoording vraag 10.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen Deelauto's en spaarpalen

18 april 2025

Vragen:

We hebben de vragen opgedeeld in twee delen. Deel één gaat over deelmobiliteit, deel twee over spaarpalen.

Deelmobiliteit

Deelmobiliteit draagt bij aan een beter milieu en bevordert sociale cohesie. De fractie van de ChristenUnie Utrecht vindt het daarom een goed idee om deelmobiliteit actief te promoten. Op de website van de gemeente staat, dankzij een motie¹, op de pagina van Parkeervergunning Bewoner een link naar deelmobiliteit. De fractie van de ChristenUnie gaat graag een stapje verder. Wat ons betreft wordt deelmobiliteit ook actief onder de aandacht gebracht bij de aanvraag van een rijbewijs. Dit brengt de fractie van de ChristenUnie Utrecht tot de volgende vragen:

1. Is het college nog steeds van mening dat deelmobiliteit een positieve bijdrage kan leveren aan het verminderen van uitstoot, ontmoeting tussen mensen en minder auto's op straat, en dus meer ruimte voor onder andere groen?
2. Klopt het dat deelmobiliteit op dit moment niet actief wordt gepromoot op het moment dat iemand een rijbewijs aanvraagt?
3. Zo nee, waarom is dit niet het geval?
4. We begrepen dat het college het een en ander gaat onderzoeken voor wat betreft het promoten van deelmobiliteit rondom rijbewijsaanvragen. Hoe staat het met dit onderzoek en kan het college het proces en het onderzoek toelichten? Wanneer acht het college de uitkomsten van dit onderzoek kansrijk? Wat wordt daarin precies meegewogen?
5. Kan het college ons in Q3 informeren over de specifieke aanpak met betrekking tot de promotie van deelmobiliteit bij het aanvragen van een rijbewijs wordt?

De fractie van de ChristenUnie kreeg daarnaast signalen dat er verkeerde vergunningen zijn verleend aan bewoners in het kader van deelmobiliteit. Hierover hebben wij de volgende vragen.

6. Klopt het dat er vanuit de gemeente Utrecht verkeerde parkeervergunningen zijn verleend? Bijvoorbeeld een vergunning voor autodelen in betaald parkeren gebied, terwijl diegene niet in betaald parkeren gebied woont.
7. Kan het college een inschatting maken hoeveel middelen de gemeente hierdoor is misgelopen?

¹

<https://ureka.utrecht.nl/app/document?url=https:%2F%2Fapi1.ibabs.eu%2Fpublicdownload.aspx%3Fsite%3DUtrecht%26id%3D151e4d31-7253-4710-8e9d-fa05044b32d1>

8. Wat doet de gemeente om dit soort fouten in de toekomst te voorkomen?

Spaarpalen

De fractie van de ChristenUnie gelooft in de kracht van buurten en wijken. Een mooi instrument om dit te bevorderen is de Safety Safe spaarpaal²; wanneer mensen in een bepaalde buurt of wijk zich aan de snelheidslimiet houden, wordt diezelfde wijk of buurt beloond met een bepaald bedrag. Op die manier wordt goed gedrag beloond, in plaats van slecht gedrag bestraft. De fractie van de ChristenUnie heeft hierover de volgende vragen:

9. Is het college het met ons eens dat het, naast het bestraffen middels bijvoorbeeld boetes, helpend kan zijn om mensen positief te stimuleren goed gedrag te vertonen?
10. Is het college het met ons eens dat de Safety Safe spaarpaal een mooi instrument is om op een positieve manier bij te dragen aan wijken en buurten? Waarom wel of niet?
11. De spaarpaal zou rouleren tussen Utrechtse gemeenten. Is dit nog steeds het geval?
12. Staat de gemeente Utrecht ook op de lijst om de spaarpaal een tijd te benutten? Waarom wel of niet?
13. En als de gemeente Utrecht op die lijst staat, is er al zicht op wanneer de gemeente Utrecht ongeveer aan de beurt zou zijn hiervoor?
14. Heeft het college in dat geval ook al nagedacht over passende locaties hiervoor?

Gesteld door:

- Rik van der Graaf, ChristenUnie Utrecht
- Jan Baijens, Anne Sasbrink, Partij voor de Dieren
- Jacoline Kool, Charlotte Passier, Volt

² [Safety Safe digitale LED-oplossing voor veilig verkeer | Q-lite](#)